

אושר המתווה לפתרון משבר מיכל האמוניה: התעשיינים ישלמו עד 30% יותר

לפי הפתרון שאישרה הממשלה, תיבא בשלב זה חברת חיפה כימיקלים אמוניה באמצעות אוניות קטנות ■ במקביל, תתחיל חברת חיפה כימיקלים לבנות מצוף ימי בלב ים אליו יוכלו להגיע אוניות גדולות יותר ■ בעוד שלוש שנים יוקם מפעל חדש בנגב

מאת: חגי עמית 03.07.2017 19:20

ממשלת ישראל אישרה היום (ב') את המתווה שאמור לסייע בפתרון בעיית מיכל האמוניה בחיפה. המיכל הנוכחי יפסיק לפעול באופן מיידי והפתרון שאושר מורכב משלושה חלקים: בטווח המיידי תיבא חברת חיפה כימיקלים אמוניה באמצעות אוניות קטנות. במקביל, תתחיל חברת חיפה כימיקלים לבנות מקשה (מצוף ימי) בלב ים אליו יוכלו להגיע אוניות גדולות יותר להתחבר ולהזרים דרכו אמוניה בצינור שיחובר למפעלי חיפה כימיקלים שבמפרץ. בטווח הארוך יותר - כשלוש שנים מהיום - יוקם מתקן חדש לייצור אמוניה בנגב – מתקן שיתחרה במקשה שתקים חיפה כימיקלים מול חופי חיפה. עלות טונה אמוניה לתעשיינים עשויה להתייקר בשיעור של 15%-30%.

עלות הקמת המתקן בדרום מוערכת ב-150-200 מיליון דולר. הוא יוקם על ידי חברת KYOS משרד הכלכלה כבר אישר את הקמתו. עתה רשות מקרקעי ישראל צריכה לאשר את הקצאת הקרקע עבורו. עלות הקמת המקשה הימי צפויה להיות כ-60 מיליון דולר. משמעות הפתרונות לטווח הקצר היא ייקור של האמוניה עבור המשק הישראלי. ההערכה היא שיבוא אמוניה באוניות קטנות או דרך המצוף יהיה יקר יותר בכ-60 דולר לטונה לעומת העלות של האמוניה המסופקת דרך המיכל הנוכחי. מחיר האמוניה בעולם הוא תנודתי מאוד. בחמש השנים החולפות הוא נע בין 180 ל-600 דולר לטונה. היום, לדוגמה, היה ניתן לרכוש טונה אחד של אמוניה נזלית ב-210-430 דולר לטונה באמצעות אתר האינטרנט עליבאבא.

עלות ייצור האמוניה במפעל החדש שבנגב עשויה להיות אפילו גבוהה יותר. עם זאת, הנכונות של חיפה כימיקלים להתקדם במתווה מעידה כי הם לא צופים שהם יקלעו להפסדים בגינו, ושחלק מהעלות הזו תגולגל אל התעשיינים הישראלים המשתמשים באמוניה.

מבחינה בטיחותית, יירד ריכוז האמוניה בתוך גבולות חיפה. בעוד שהמיכל הנוכחי הכיל כ-12 אלף טונה של אמוניה, והמילוי שלו היה כרוך באוניה ובה 16 אלף טונה אמוניה שעגנה בקרבתו – הפתרון הנוכחי יביא לכך שבשלב הראשון יגיעו למפרץ אוניות שעל סיפונן 2,500 טונה אמוניה, שימלאו את שלושת המיכלים שבתוך מפעלי חיפה כימיקלים, שסך תכולתם הוא כ-1,100 טונה. בשלב הרחוק יותר האוניות יעגנו על המקשה הרחק מהעיר. בשני המקרים ניתן יהיה להבריח את האוניות הרחק מהעיר במקרה של עימות ביטחוני בדומה לזה שנערך במלחמת לבנון השנייה. עם זאת, מבחינת תושבי המפרץ לא מדובר על פתרון מושלם, משום שתעשייה האמוניה

והדשנים נשארתי עדיין קרוב לביתם.

עיריית חיפה הביעה כבר אתמול התנגדות למתווה. ראש העיר, יונה יהב, הצהיר כי מדובר בפתרון מסוכן בו מומר מיכל מוגן למיכל בלתי מוגן לחלוטין באוניות הקטנות, וכי המתווה נעשה ללא סקר סיכון מבלי להביא בחשבון את גורלם של מיליון תושבי האזור.